

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

फिल्म निर्माता तथा अभिनेता ईश्वर थापाको शब्द, संगीत रहेको गीत "शरदको चिसो हावाला" सार्वजनिक भएको छ। गीतको शब्द ईश्वर थापा र शिल्पा पोखरेलको अभिनय छ। वज्रालाको सुन्दर दृश्यमा छायाङ्कन गरिएको गीतको छायाङ्कन सभ्यता तथा निर्देशन हेरुका लागेको रहेको छ।

आजको विचार...
सुशासनको...
(गुई रेजमा)
प्रादेवीभक्त डकाल

अभिनेत्री नीति शाहले हाल नेपाल चलचित्र विकास बोर्डले आयोजना गरेको एक छलफल कार्यक्रममा आफ्नो अनुभव बाँडेको विषय सामाजिक सञ्जालमा चर्चामा आइपुगेको स्पष्टीकरण दिएकी छन्। फेसबुक पोस्टमाफत उनले आफूलाई चलचित्र उद्योगका समस्या, अवसर र सुधारका उपायबारे छलफल गर्न निमन्त्रणा गरिएको हुँदा त्यही सन्दर्भमा बोलेको स्पष्ट पारेकी छन्।

तर्ष ३१ अंक १०५ २०८२ कात्तिक २६ गते बुधबार 12 November 2025, Wednesday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार
विस्फोटमा १२ जनाको मृत्यु
(रासस/सिन्धुवा)
इस्लामाबाद, कात्तिक २५। पाकिस्तानको राजधानी इस्लामाबादको जिल्ला अदालत बाहिर मंगलबार भएको आत्मघाती विस्फोटमा कम्तीमा १२ जनाको मृत्यु हुनुका साथै २७ जना घाइते भएको गुहमन्त्री मोहसिन नकवीले मिडियालाई बताइएका छन्। उनले आत्मघाती विस्फोट न्यायिक परिसरमा भएको उल्लेख गर्दै उक्त स्थानमा धेरै जिल्ला अदालतहरू रहेको बताए। प्रहरी र उद्धार टोलीहरू तुरुन्तै घटनास्थलमा पुगी शव तथा घाइतेहरूलाई पाकिस्तान इन्स्टिच्युट अफ मेडिकल साइन्समा लगेरको जनाइएको छ। घाइते मध्ये इस्लामाबादको मिडिया शाखाका केही अधिकारीको अवस्था गम्भीर भएकाले मृतको सङ्ख्या बढ्न सक्ने प्रहरीलाई उद्घृत गर्दै सिन्धुवाले जनाएको छ। प्रारम्भिक अनुसन्धान प्रतिवेदन अनुसार आक्रमणकारीहरू न्यायिक परिसरमा प्रवेश गर्न चाहेको तर कडा सुरक्षा घेरा पार गर्न नसके पछि अन्ततः परिसर बाहिर प्रहरीको गाडीमा आक्रमण गरेको जनाइएको छ। विस्फोटको कारण केही गाडीहरूमा आगो लाग्नुका साथै केही क्षतिग्रस्त भएको जनाइएको छ।

पर्यटन प्रवर्द्धनमा 'लायन्स' पाल्पामा भएको दोस्रो क्याबिनेट बैठकबाट लायन्स आन्दोलनलाई थप सशक्त बनाउने विश्वास

रायचन्द्र रायमाझी
पाल्पा, कात्तिक २५। सामाजिक क्षेत्रको अग्रणी संस्था लायन्स क्लबले पाल्पाको पर्यटन प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ। लायन्स क्लब इन्टरनेशनल डिप्टि क ३२५ पि नेपालले पाल्पाको पर्यटन क्षेत्रलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउने र पर्यटनमार्फत स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रममा सक्रिय भूमिका खेल्दै आएको हो।

हरेक वर्ष क्याबिनेट बैठकमार्फत यहाँको पर्यटन व्यवसायलाई चलायमान बनाउनुको साथै योजनासहित पर्यटनको विकासमा लायन्सले काम गर्दै आएको छ। यस वर्ष पनि क्लबले पाल्पामा सञ्चालित एरिया -२ सवै लायन्स क्लबहरूसँग सहकार्य गरी दोस्रो क्याबिनेट बैठक आयोजना गरेको छ। क्लबले कात्तिक २१ र २२ छुट्टा छुट्टै बैठक राखी सेवा, पर्यटन प्रवर्द्धन, नेतृत्व विकास र लायन्स आन्दोलनका विषयमा व्यापक छलफल गरेको छ। बैठकले लायन्स आन्दोलनलाई थप सशक्त र प्रभावकारी बनाउने विश्वास व्यक्त गरेको छ। पाल्पाको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि प्राकृतिक, ऐतिहासिक सांस्कृतिक सम्पदाहरू पर्यटकीय स्थल, कृषि उत्पादनको प्रचार-प्रसार गर्ने, आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने उद्देश्यका साथ बैठक आयोजना गरिएको एरिया २ का चिफ लायन गंगाबहादुर खत्रीले बताए। कात्तिक २१ गते होटल द ह्याइडलेकमा प्रि क्याबिनेट र कात्तिक २२ गते श्रीमन्तर सांस्कृतिक डबलीमा क्याबिनेट बैठक गरिएको थियो। बैठकको लायन्स इन्टरनेशनलका इन्टरनेशनल डाइरेक्टर लायन सञ्जय खेतानले उद्घाटन गरेका थिए। बैठकको उद्घाटन गर्दै उनले नेपालका लायन्स सदस्यहरूले स्वास्थ्य, शिक्षा, वातावरण संरक्षण र आपत्कालिन सेवामा पुर्‍याएको योगदानको प्रशंसा गरे। खेतानले भने "लायन्सको शक्ति समुदायमा परिवर्तन ल्याउने प्रेरणा हो।" उनले पाल्पा पर्यटकीय गन्तव्यमा सुरक्षित छु भन्ने सन्देश दिन, लायन्स क्लबको इतिहासमा झटा धन, सवै लायन्सको आत्मसम्मान बढाउन र लायन्सहरूको संस्थागत विकासमा योगदान दिन बैठक आयोजना गरिएको बताए। उनले भने "शुन्दर नगरी तानसेनमा स्थानीय उत्पादन, कला र सांस्कृतिक प्रवर्द्धन, स्थानीय व्यापार, व्यवसाय, आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक प्रवर्धन, धार्मिक, सांस्कृतिक र प्राकृतिक

क्षेत्रको सम्भावनाको खोजी गर्न बैठकले सहयोग पुग्ने विश्वास लिएका छौं।" लायन खेतानले सामाजिक कार्यमा निरन्तर लागेकै कारण क्लबले विभिन्न अवार्डहरू जित्न सफल भएको बताए। उनले क्लबले अवार्ड पाउनु भने कै क्लबमा आवद्ध सवै सदस्यको सफलता रहेको धारणा व्यक्त गरे। उनले अहिले सम्म सम्मानित भएकाहरूलाई जिम्मेवारी बोध गर्न समेत आग्रह गरे।

खेतानले भने 'सफलता र सम्मान पाउँ भन्दैमा आफ्नो जिम्मेवारी भने विर्सन हुँदैन।' कार्यक्रममा लुम्बिनी प्रदेशका स्वास्थ्य मन्त्री खेमबहादुर सारुले लायन्स संगठनले राज्यको सामाजिक र स्वास्थ्य क्षेत्रमा पुर्‍याउँदै आएको योगदान उल्लेखनीय रहेको भन्दै सरकार र नागरिक समाजजिव सहकार्यले मात्र स्थानीय विकास सम्भव हुने धारणा व्यक्त गरे। बैठकका मुख्य वक्ता उत्प्रेरक तथा नेतृत्व विकासका सहजकर्ता नरबहादुर कार्कीले सदस्यहरूबीच सकरात्मक सोच, सामूहिक प्रयास र दूरदर्शिय नेतृत्वका गुणहरू विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिए। कार्यक्रममा निवर्तमान गर्भनर तथा पूर्व गर्भनरहरूले संगठनको अनुभव र नेतृत्वलाई थप सुदृढ बनाएर सँजानुपर्नेमा जोड दिएका थिए।

- (पौकी कल्पित रेग्मा ...)

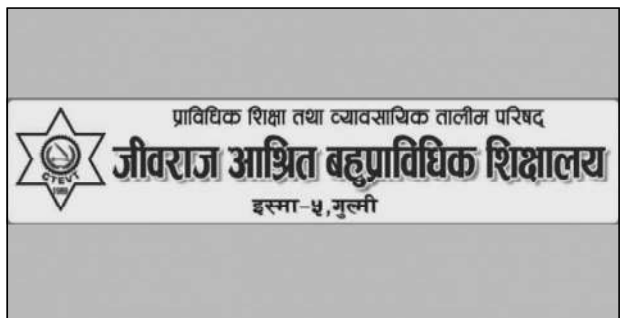
क्यान्सर रोगबारे जानकारी राखौं।
क्यान्सर रोगमा हुन सक्ने लक्षणहरू:
- शरीरमा गिर्खा गाँठा-गुठीहरू देखिनु,
- शरीरमा भएका कोटी वा मुसाहरूको रङ्ग बदलिनु वा आकार बढ्दै जानु वा अन्यत्र फैलिनु,
- शरीरमा भएका घाउहरू लामो समयसम्म निको नहुनु,
- खकारमा रगत देखा पर्नु वा लामो समयसम्म खोकी निको नहुनु,
- लामो समयसम्म दिसामा गोटी पर्नु, पालोले दिसा हुनु, दिसामा रगत देखिनु,
- महिनाबारी नभएको समयमा रगत देखिनु, महिनाबारी रोकिएका महिलाको पुनः रक्तस्राव हुनु वा सहवासपछि रक्तस्राव हुनु,
- स्तनमा गाँठा-गुठी देखिनु, स्तनको मुन्टोबाट रगत मिसिएको दुध आउनु वा स्तनको मुन्टो दबिनु,
- शरीरको वजन छिटो घट्नु, रक्तल्पता देखिनु, ज्वरो आइरहनु,
- नाक मुख वा शरीरका अन्य छिद्रहरूबाट रगत आउनु,
- धेरै दिनसम्म टाउको दुखिरहनु, वान्ता हुनु, रिङ्गटा लाग्नु, आँखा धमिलो देखिनु वा शरीर कोनो आदि।
यस्ता लक्षण देखिएमा स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नु वा चिकित्सकसँग परामर्श लिनु।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

प्राविधिक शिक्षालयलाई विद्यार्थी पाउन हम्मेहम्मे

तन्त्राज, कात्तिक २४। गल्मीमा स्थापना भएको प्राविधिक शिक्षामा विद्यार्थी पाउने मुस्किल परेको छ। जिल्लाको इस्मा गाउँपालिका-५ मा स्थापना भएको जीवराज आश्रित बहुप्राविधिक शिक्षालयमा विद्यार्थीको अभाव देखिएको छ। गाउँमा प्राविधिक जनशक्ति तयार गर्ने उद्देश्यले प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (सिटिडिपटी) अर्न्तगत रहेर २०७९ सालमा इस्मामा बहुप्राविधिक शिक्षालयको स्थापना गरिएको थियो। शिक्षालयमा तीन वर्षको लागि छ सेमेस्टरमा डिप्लोमा इन डिप्लोमेटिक्स इन्जीनियरिङ विषयको अध्ययन हुने गर्दछ। उक्त कोर्स अध्ययनपश्चात

अभिनतर्प सैवक पदका लागि योग्य जनशक्ति तयार हुनेछ। तर न्यून विद्यार्थी सङ्ख्याकाबीच पनि शिक्षालय सञ्चालन भइरहेको छ। शिक्षालयमा प्रत्येक सेमेस्टरका लागि ४८ जनाको कोटा निर्धारण गरिएको छ। तर हालको विद्यार्थी सङ्ख्या हेर्दा आधाभन्दा पनि कम विद्यार्थी छन्।

- (पौकी कल्पित रेग्मा ...)

पा.वि.हु.ब.नं. ०५१/०५२

पा.वि.प्र.का.ब.नं. ११/०५१/०५२

नवजवनचेतना

सम्पादकीय

निमोनिया हुनबाट बचौं

रुग्णाको बिग्रिएर फोक्सोमा संक्रमण हुने रोग हो निमोनिया । पछिल्लो समय निमोनिया मृत्युको एक मुख्य कारण बनिरहेको छ । विश्वव्यापी रूपमा मृत्युको शीर्ष १० कारणमध्ये निमोनिया पनि एक रहेको विभिन्न अध्ययनले देखाएका छन् । सामान्यतया पाँच वर्षमुनि बालबालिका र ६० वर्षमाथिका ज्येष्ठ नागरिकमा यो लाग्ने र मृत्यु हुने जोखिम बढी हुन्छ । निमोनियाको मुख्य कारण भनेको भाइरस (इन्फ्लुएन्जा, कोरोना र श्वसन सिक्टिलस भाइरस), ब्याक्टेरिया (स्ट्रेप्टोकोकस, स्टेफिलोकोकस र हेमोफिलस) संक्रमणले हुन्छ । यसबाहेक छातीको चोटपटक, फोक्सोको घाउ तीव्र रसायनहरूको धुवा, आत्मघाती प्रतिरक्षा प्रणाली र औषधिको एलर्जिका कारणले पनि निमोनिया हुन सक्छ ।

खास गरी निमोनिया हुन नदिन चिसोबाट बच्नुपर्दछ । यतिबेला चिसो बढ्दो छ । चिसो मौसमसँगै मौसमी फल, रुग्णाको, निमोनिया जस्ता समस्याहरूले बढी नै सताउने गर्छ । त्यसमाथि बालबालिका, वृद्ध तथा गर्भवती र रोगप्रतिरोधात्मक क्षमता कम भएका मानिसलाई जाडोको यो समयमा धेरै रोग लाग्ने गर्छ । जाडो याम सुरु भएलगत्तै धेरै रोगले सताउने भएकाले उनीहरूका लागि जाडो शत्रुबराबर हुन्छ । चिसो मौसममा मानिसलाई सामान्य रुग्णाको लाग्छ । तर, सामान्य रुग्णाको छ ठानेर हलचेक्काई गर्दा रुग्णाको बिग्रिएर निमोनिया हुने गर्दछ ।

निमोनिया पनि एउटा व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिसँग सन सक्छ । निमोनिया संक्रमितले फेरेको सास वा खोक्दा-हँचिछुउ गर्दा उसको मुखबाट उछिट्टिएको थुक-सिगाणको छिट्टाहरूले त्यसको सम्पर्कमा आउने मानिसलाई सजिलै संक्रमित तुल्याउन सक्छ । त्यसबाहेक, संक्रमितले छोएका वा प्रयोग गरेका सरसामानहरूको सम्पर्कमा आउँदा पनि निमोनिया सन सक्छ । नेपालमा जाडो सुरु भएपछि पाँच वर्षमुनिका बालबालिकामा निमोनियाको संक्रमण बर्सनि अलि बढी हुने गरेको छ । निमोनियाबाट बचाउनका लागि बालबालिका खोप लगाउनुपर्दछ, पोषणयुक्त खुराक प्याप्त दिनुपर्दछ र चिसोमा निकलिन दिनु हुन्न । संसारमा जन्म लिने हरेक बालक, चाहे उ संसारको जुनसुकै ठाउँमा जन्म किन नलियोस, उसको पहुँचमा निमोनियाको औषधिहरू पुग्नेपर्छ । यही कुरालाई मध्यनजर गरेर सन् २००४ देखि हरेक वर्षको नोभेम्बर १२ तारिख अर्थात् आजको दिन संसारभरी विश्व निमोनिया दिवस मनाइने गरिन्छ । यस दिवस मनाइनुको मुख्य उद्देश्य भनेको ५ वर्ष भन्दा कम उमेरका बच्चाहरू अकाल मृत्युको मुख्य कारक बनेको यस रोगको बारेमा जनसमुदायमा जागरुकता फैलाउनु हो । त्यसबाहेक निमोनियाको उपचारको लागि सुरक्षाको लागि हस्तक्षेपहरू बढाउनु र अतिरिक्त स्नोट र ध्यानको आवश्यकतामा समाधानहरू हटाउनुमा पनि आजको दिनलाई लक्षित गरिएको छ । यो आफैमा सकारात्मक छ । तर रोग लाग्न भन्दा लाग्ने नदिने उपाय खोज्नु उत्तिकै राम्रो मानिन्छ ।

Opinion @ Social Network

आमा हुँदा पनि आफूलाई एक्लो पाएपछि महसुस भयो भरी त्याग जरूरीमा होइन जरूरतमा मात्र रहेछ ।

(शान्ता ठकालको फेसबुक स्टारडवाट www.facebook.com/santadhaka)

यो सभ्यता सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरू रक्छेछे । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगनचर्न गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजवनचेतना दैनिकको रुग्णा तपाईंलाई आईरहेको छ । यो पत्रिका अठ्ठ सतरीख अलि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनुत्प्रेषण सुझावहरूको हामीलाई अचलते जसरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अत्यन्तै गर्दछौं ।

नवजवनचेतना दैनिक

भगवतीटोल तानसेन, पल्लवा

प्रहरी कार्यालय	१४००१
बुटवल ०३१-४६०२२	सिमानामाथल भैरहवा ०३१-४६०२३
स.प्र.माथल बुटवल ०३१-४६०२३	मिर्छिखोला ०३१-४६०२४
परिवार नियोजन सेवा प्याम ०३१-४६०२३	परिवार नियोजन सेवा प्याम ०३१-४६०२३
भैरहवा ०३१-४६०२४	आँखा अस्पताल प्याम ०३१-४६०२४
आँखा अस्पताल ०३१-४६०२४	लुम्बिनी मिर्छिखोला कलेज प्रभास ०३१-४६०२४
मुम्बि ०३१-४६०२४	मुम्बि पारसी ०३१-४६०२४
पारसी ०३१-४६०२४	भैरहवा आँखा अस्पताल ०३१-४६०२४
तीर्थहवा ०३१-४६०२४	आँखा अस्पताल ०३१-४६०२४
प्याम ०३१-४६०२४	तपासना अस्पताल ०३१-४६०२४
परिवार नियोजन सेवा प्याम ०३१-४६०२४	तीर्थहवा अस्पताल ०३१-४६०२४
परिवार नियोजन सेवा प्याम ०३१-४६०२४	सिमानामाथल भैरहवा ०३१-४६०२४
लुम्बिनी अस्पताल ०३१-४६०२४	लुम्बिनी अस्पताल ०३१-४६०२४

नेताहरूले जनभावना अर्भनै बुझ्न चाहेनन

मनोजकुमार कर्ण

नेपालमा गत २०८२ भदौ २३ गते जेनजी विद्रोह र भोलिपल्ट २४ गते जेनजीको आवरणमा अपराधी तथा देशद्रोहीहरूको घुसपैठमा भएको अराजकतापछि योही भदौ २७ गते निर्मित सुशीला काकीको वर्तमान सरकारले युवा पुस्ताको भावना समेट्ने अपेक्षा गरिएको थियो तर यो लेख लेख्ने बेलासम्म केवल एकजना जेन-जी पुस्ताका मात्र मन्त्री बनेका छन् भने देश केवल जेन-जी उमेर समूहको मात्र नभई सबैको हो र आजका जेनजीले भोलि आफ्नो पनि उमेर ढक्नेमा भने सोच आजसम्म भने आशामा जनता छन् । यस सरकारको निर्माण यस्तो जगमा भयो कि न यो श्रीलंकामा यस्तो संविधानलाई पूरा टेकेर र नै त बंगलादेशको युनूस सरकार जस्तो पूरा संविधानलाई बेवास्ता गर्दै सडकबाट भएको बडो जटिल प्रकृतिगत भएको छ भन्ने सन्देश नै जेन-जी पुस्ताको आफूभन्दा सानालाई माया र झुललाई आदरसहित सँचै अगाडि बढ्न भने हो ।

यस्तो परिस्थिति यो सरकार प्रचण्ड र राष्ट्रपतिको अनुसार एमाले अध्यक्षको प्रस्तावमा सुशीला काकीले सरकार बनाउने बेला न सँगैले दलका नेतालाई बन्दीको छोटमा गिरफ्तार गर्न सकेर 'कु' गरेको अवस्था थियो न काकीले जेनजीको नाममा सत्तारूढ भइरहँदा जेनजीलाई संविधानको सम्मान गर्न सम्झाई बुझाई गर्न सक्नुपर्ने । फलस्वरूप यो चुनावी सरकारले न जनतामा डेलिभरी गर्न सक्छ न जेनजी प्रदर्शनकारीलाई भनें कारक र अस्थिर सरकारका पर्यायहरू एमाले र माओवादी नेतृत्वलाई पकेर थुन सक्छो । अति न त भदौ २४ गते लुटेर, आगजनी गैरलाई पकेर कडा कारावाही राख्नुभन्दा गर्न सकेको हो । यो लेख यही अलोकमा रहेर अस्थिरताको मूल कारण केलाउँदा, विचमान केही चुनौतीबारे प्रष्ट पार्दै चाँडै विस्तरता कसरी कायम गर्ने हो, त्यसबारे हो ।

प्रचण्डले बखिरता निम्त्याए

२०४६ सालपछि नेपालमा सरकारहरू अस्थिर भएर विकासमा बाधा परेको कुरा स्वयं माओवादीहरूले गरेर आगो दश वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वको उपलब्धि अब देशमा स्थिर सरकार दिने भने तर उनी प्रचण्ड माओवादी सुप्रिमोले भने वर्तमान संविधान २०७२ मा बर्तिसकेपछि २०७४ र २०७९ का चुनावहरूमा वामपन्थीसँग पनि स्थायीरूपमा मिलन नसके अलि काँग्रेसलाई पनि चुनावमा अलायन्स पार्टनर रखाउनु बनाएर आफू सत्तारूढ हुनलाई केवल युव गरेको पुष्टि सन्देश दिए । सत्तामा प्रचण्ड गए पनि उनकै वामपन्थी वा लोकतान्त्रिक अन्य सामान्य जनता कसैले पनि आमरूपमा लाग्नाभित्त भएनन्, नत्र कार्यकर्ताबाहेक उनकै लडाकाहरू विदेशमा किन रुन्थे । पछिल्लो चुनाव २०७९ पछिमात्र हेर्ने हो भने पनि प्रचण्ड असफल नेतृत्वको माओवादी एक्लैले १० सिट पनि जित्ने नैसित्यत नरहँदा काँग्रेससित तेथो दूरो दल उभरेर पनि वैश्विक लोकतान्त्रिक अभ्यासविपरीत दुनियालाई शर्मसार पारेर आफू प्रधानमन्त्रीमा न केवल ढुङ्गा चाले, अपितु राष्ट्रियताको चरम दोहनमा लागेर दोष भने पहिलो दल काँग्रेस र दोस्रो दूरो दल एमालेलाई सत्ता सहयात्री दल बनाएर शरालाई निराश्वर्य रहे । जनतामा राम्रो हुने गिराशा बढाएर आक्रोश थप्दै जाँदा

बाध्यभएर काँग्रेसबाट डा.शेखर कोइरालाले काँग्रेस र एमाले दुई दुई दलको सरकारको परिकल्पना गरे, युन प्रचण्डभएर गर्नेहरूका लागि प्रतिपक्ष कमजोर हुँदा अफ बाटो खोलिएको । माओवादीले २०७९ को चुनावपछि लोकतान्त्रिक देश भारतलाई नै एन्डिएको केन्द्र सरकारलाई देखा पुगे थियो । सरकार प्रमुखसमाथित सभामुख, राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति अलि पहिलो दूरो दलबाट र मन्त्रीका संख्या अलि प्रदेश सरकारको स्थानीय हालत अनुसार अलायन्स दलको सम्मानजनक उपस्थिति रहेर तर प्रचण्डले मानेर नगर्ने गति । अरूले पनि गति गरे र प्रचण्डलाई अस्थिर बन्न छुट दिइरहे । जस्तै, प्रचण्डले अलायन्स पार्टनर तथा दूरो दल काँग्रेसलाई चरम घोषा दिएर एमाले दोस्रो दूरो दलसँग सरकार बनाउन जाँदा एमालेले पनि वैश्विक लोकतान्त्रिक व्यवहार अनुसार केही धान मन्त्री र प्रदेश सरकारमा वर्चस्व अनुसार सरकार बनाउनेबाहेक सरकारको नेतृत्व पाउँदैन, भन्ने तथ्यी काँग्रेसबाट छुट्टिएर आउनु नआउ भनिएकोको भए शायद एमालेको मिसन-८०० पनि सम्पन्न हुन्थ्यो र यता प्रचण्ड पनि स्थिर हुन बाध्य हुन्थे । केही हुन पाएन र परिस्थिति अजस्तो छ कि जेनजी आन्दोलनको स्प्रिट नै उमेरले बुझाछाडा नभई बलिक विचारमा भ्रष्ट जीर्ण भई सुन नचल्नेका कम्तीमा दूरो दलका शीर्ष नेतृत्वले राजनीतिबाट पूर्णविश्राम नेउको विपरीत जेनजीको भाषामा भाषा वाक्पटुताले मिलाएर यतातिर छरिएका कम्युनिष्ट तिने बदाम टाउके नेताहरूलाई जोडेर फेरि नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीको नवप्रमुख भई प्रचण्डले २०४३ सालको सेक्टर काउन्सिल नेतृत्वको कुशीलाई फेरि लोकलजनाई शर्मसार पारेर निरन्तरता दिएका हुन् । अर्थात्, प्रचण्डले फेरि सुन चाहेनन् ।

ओली सरकारकै चालाको निरन्तरता माथि पुष्टभूमिमा उल्लेख भएअनुसार यस काकी सरकारको प्रस्तावकर्ता एमाले अध्यक्ष केपी ओली नै हुन् । संविधान र लोकतन्त्र बचाउन उनको प्रस्ताव अस्वीकार्य र अलोकतान्त्रिक छैन अपितु मन्त्रालयहरूमा चाहे शिक्षा होस् वा, अर्थ सवैतरमा पुरानाका मान्छेहरूले जेनजी उपरजका मन्त्रीहरूलाई पनि टिम भित्रको नाममा घेराबन्दी गरेर निम्तरान ओली दुर्ग प्रसाईलाई भारतले भर्खरै यस सरकारले पनि निरन्तरता दिइरहेको ज्वलन्त उदाहरण धेरै मन्त्रालयबाट आइरहेका छन् । यो आपत्तिजनक कुरा हो किनकि सरकारमा जेन-जीका प्रतिनिधि हुन्, दलको प्रतिनिधि प्रतिनिधता अनुपस्थित छ तर अस्थिर नीति भने ओली सरकारको छ । जस्तै, शिविको अगता तथा अचल सम्पत्ति छानविन समितिगत प्रतिवेदन, २०८१ ले बकाइदा प्रचण्डले ६ निष्कर्ष, सुभावमा 'पठनपाठनको वातावरण विचारकोले शिवि परिवर्तबाट क्रिकेट रंगशाला अन्यत्र सार' भनेको भए तापनि

यस प्रतिवेदनलाई सार्वजनिक गरिएको नेपाल क्रिकेट संघ र शिविकीको सम्मोक्षा बुझिए अनुसार अब म्याद पनि यही मसिरबाट सकिनालाई पनि फर्कनु अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउनुलाई अघि बढ्यो । ओली, शेरबहादुर देउवा, प्रचण्ड, रवि लामिछानेहरूले देश विचारे भने जेनजीकै फोली अनुसार जेनजीबाट बनेको सरकारले नै उक्त छानविन प्रतिवेदन पढेर क्याबिनेटबाट डिजिसन गरेर सार्वजनिक गरेको होला तर पनि क्रिकेट रंगशालालाई सार भन्ने सुभावलाई सरकारले नै घोती लाएर मन्त्री कुलमान घिसिङले थप दश अर्ब रूपैयाँ निर्माणमा दिनेभन्दा शिक्षामन्त्री महावीर पुनले पनि मक्ख पुनले यो सरकारलाई एमालेले नै कब्जामा पारिसक्यो नबुझेर के बुझे ? यो नैरकानुनी मुद्दा लाग्ने अराजक व्यवहार पनि सरकारको हो । अरु अब अन्तर्राष्ट्रियस्तरको क्याबिनेट पनि नबोल्न बँकेर दश-तिहासमा सबैजना घर गएको बेला जंगल फोली अनुसार बनाउने ठेक्का अगाडि बढाउँदा ओली सरकारकै सचिवहरूबाट सभ्यतः एमालेकै ठेकेदारलाई लाय दिनलाई दबाव स्वरूप शिवि पदाधिकारीले रोक्न असमर्थ रहेको बुझ्न बाँकी छ र ? यस्ता अन्य मन्त्रालयबाट पनि एमालेको बलजुतीको कुरा बाँझिँदैछ । सवाल उठ्छ, जेनजी विद्रोहको अर्थ काँग्रेस सभापति देउवालाई आगजनी, कुटपिट गरी सकारे किनहो बुझो नहुने ठानिरहेका र नेतृत्व नछाड्ने केपी ओलीको जिम्मामा पार्टी र देश छोड्नु थियो ? तर महाभारतमा धृतराष्ट्र र उनका छोरा दुर्योधनले की ओली कुसी नछोड्नु दृढ छन् ।

दुर्गाको बराबरकता

भारतमा नरेन्द्र मोदी सरकारलाई चम्का दिएर वैकहरूबाट खर्ची खर्ची ऋण लिएर फरार भएका विषय माथ्यो र निरव मोदी स्टिरमा बनेजस्तै नेपालका बैक डिफोल्टर, विगतमा नेपाललाई भारतमा मिलाइदिने हिस्सा, बैकहरू, कलकत्ता हाथे हुने श्रीसक्रेक नक्कली राष्ट्रपति, फ्ररीको जिउमथि जिप कुदाइसकका अराजक तथा बैकको ऋण तिर्नको क्षमता नभएको भनी साउदी अरबबाट सुनको लुठ्टी नेपालमा छिपारेर निजी कम्पनीको सुरक्षा दस्तालाई तलब दिएर आफ्नो बनाउने एसडी सीरिङमा ओली दुर्ग प्रसाईलाई भारतले भर्खरै यस सरकारले पनि निरन्तरता दिइरहेको ज्वलन्त उदाहरण धेरै मन्त्रालयबाट आइरहेका छन् । यो आपत्तिजनक कुरा हो किनकि सरकारमा जेन-जीका प्रतिनिधि हुन्, दलको प्रतिनिधि प्रतिनिधता अनुपस्थित छ तर अस्थिर नीति भने ओली सरकारको छ । जस्तै, शिविको अगता तथा अचल सम्पत्ति छानविन समितिगत प्रतिवेदन, २०८१ ले बकाइदा प्रचण्डले ६ निष्कर्ष, सुभावमा 'पठनपाठनको वातावरण विचारकोले शिवि परिवर्तबाट क्रिकेट रंगशाला अन्यत्र सार' भनेको भए तापनि

बनाइदिनुभन्दा शाहले स्वीकार गर्नु नै उनी सम्मानित राजा बननुभन्दा बरु श्री ३ गंगबहादुर राणाको अण्डरमा शाहवंशका श्री ५ राजा जस्तो बन्न पाए पनि पुरानो राजा वीरेन्द्र शाहका सम्पत्तिलाई 'व्यवस्था' गर्न आतुर छन् भने सर्वत्र अनुमान लगाइँदछ । अर्थात्, एक त आजका जेन-जी वा कसैले पनि नेपालमा रक्तपात मच्चाउनसक्ने न प्रतिपामन राजतन्त्र चाहेको हो, न त ज्ञानेन्द्र शाह र दुर्गा प्रसाईको व्यापारिक निजी लाभबाहेक राजनीतिक अण्डरमा छ । यस्ता अराजक प्रसाईहरूलाई राज्य, दल र जातारहरूले रोक्नसक्नुपर्छ । कक्षिसमात्र नभई लोकतन्त्रमाथिकै हस्तमा जेनजी विद्रोहका देउवा, ओली, प्रचण्ड, लामिछाने आदिहरू विवादित र आक्रोशका पात्र रहे पनि अन्य सबै सुरक्षित रहे तर कक्षिस सभापति देउवा दम्पतिमाथि मात्र ज्यान लिने गरी आक्रमण र घरमा आगजनी, लुटपाट आदि भए । देशभर कक्षिसका पाटी कर्णालयहरू जलाइ । यसरी कक्षिस र नेतृत्वले नेपालमा राजतन्त्र फर्काउन वा कम्युनिष्टको सत्ता कब्जामा ला प्रत्यक्ष राष्ट्रपति कार्यकारीको व्यवस्थामा बस्ने पनि नजाने शाहक ठानेर उपरक्षिणपन्थी र उपरामपन्थी हुँदैको आक्रमणमा परेका हुन् । यसलाई पुष्टि हुनेगरी राधाकुमार मैनालीले भर्खरै अन्तर्वार्ता दिए कि कक्षिसले पार्टीगत रूपमा राजतन्त्र नमान्ना हालको राजनीतिक तल्लतामा दुर्गा प्रसाई वा सुरक्षाका केही मान्छेले राजा फर्काउँदा पनि दश दिन पनि टिक्ने छैन । यसले गर्दा कक्षिसले नै नेपालमा वर्तमान संविधान र लोकतन्त्रको रक्षा गर्ने दल हो भने पुष्टि हुन्छ । इतिहास साक्षी छ कि जब जब नेपाली कक्षिसमा नेतृत्व वा नीतिको विवादमा ऋण लागेको छ, तब तब देशको लोकतन्त्र र जनताको अधिकार तथा संविधानमाथि प्रहार लागेको छ । अहिले काँग्रेसमा ऋणको महादिवेशन यही पुसमा कि नयाँ वर्षको वैशाखमा भन्ने विवादमा समय अल्झाएर कम्युनिष्ट वा राजवादीलाई बलियो संगठित हुन दिने बेला होइन । देउवाले अब चुनाव नलड्ने सान्निध्य पाएर कोलिसकेका छन् र यही मसिरपछि वर्तमान केन्द्रीय कार्यसमितिको म्याद विधिदा पुस वा वैशाख जहिले महादिवेशन गरे पनि वर्तमान समितिको म्याद थपै पर्छ । अब निर्वाचन फागुन २१ नै नहुने र म्याद थप्ने भनेर सरकारले नै लगभग भनिसकेको अवस्थामा छ भन्न सकिन्छ भने निर्वाचनअघि जाण्डा काँगेको भने महादिवेशन होस् वा चुनावपछि तर चुनावमा जाँदा मनमनै चिरिएको रूपमा जाण्डा भएन । यहाँ नरेन्द्र वा नेतृत्वहरूले नेतृत्व खोस्नुभन्दा पनि पुरानाको अनुभवबाट मात्र बढ्दा अहिले काँग्रेस, लोकतन्त्र, संविधान, देशको जित हुनेछ भन्ने कुरा बुझ्नु जरुरी छ । यहाँ बुझनुपर्ने कुरा के हो भने कि सभापतिमाथि मात्रै महादिवेशन सम्पन्न किन नगएएको भनी प्रश्न उठाउने महामन्त्रीले पनि कियाशील सदस्यताको काम दिनुगएन भन्ने जवाफ दिएपनि काम दिनुगएन जनामा लिएर अब सबैसँग मिलेर एक टिकका भई अघि बढ्नुको विकल्प वा छुट्टै हो । -**शिविमानव टिप्पण**

गेष : परिचयमा जिम्मेवारी बढ्ने र मानसमानका अवसर प्राप्त हुनेछ ।
गुण : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
वैदिक : कार्यमा प्रगति हुनेछ ।
शिविधुन : प्रभावशाली व्यक्तिहरूसँग सम्पर्क बढ्नेछ ।
कर्मचारी : प्रतिपक्ष कार्य गर्ने अवसर मिल्नेछ ।
व्यवसायमा स्थिरता आउनेछ ।
शिविधुन : वैश्विक सम्बन्धमा तनाव उत्पन्न हुनेछ ।
कर्मचारी : नयाँ सम्बन्धमा सकारणक संकेत मिल्नेछ ।
व्यापार व्यवसायमा लाभ रहेनेछ ।

तुला : कार्यक्षेत्रमा प्रशंसा हुनेछ ।
वैदिक : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
शिविधुन : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
कर्मचारी : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
वैदिक : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
शिविधुन : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
कर्मचारी : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।
वैदिक : कार्यक्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ ।

पर्दा पछाडिका 'हिरो'हरू

काठमाडौं, पर्दामा देखिने कलाकारहरूको अभिनयले दर्शकलाई आकर्षित गर्छ भने सबैले अनुभूति गरेकै विषय हो । तर, चलचित्रमा देखिने दृश्यलाई सुन्दर र प्रभावकारी बनाउन पर्दापछाडी काम गर्ने प्राविधिकको भूमिकाको बारेमा धेरैलाई थाहा छैन । प्रभावकारी टिम सिस्टम का साथ निर्माण हुने चलचित्रमा पर्दापछाडी काम गर्ने निर्देशक, मुख्य सहायक र सहायक निर्देशकको जिम्मेवारी तथा भूमिका महत्वपूर्ण हुने भए पनि ती सबैव ओभरलै परिरहेका हुन्छन् ।

मुख्यतः धेरैले पर्दा पछाडीका 'हिरो' भनेर निर्देशकलाई चिन्ने गर्दन् । किनकि निर्देशक नै चलचित्र तयार गर्ने 'टिम क्याप्टेन' हुन् । तर, पर्दाभित्र रही निर्देशकलाई पनि सघाउने मुख्य सहायक तथा सहायक निर्देशकहरू आम दर्शकमाझ अपरिचित तथा गुप्तनाम हुन्छन् । चलचित्रको व्यवस्थापनदेखि कलाकारको तालिम, संवाद र दृश्य व्यवस्थापनसम्म उनीहरू सक्रिय रहन्छन् । निर्देशकको योजना र भिजनलाई छायाङ्कन सेटमा कार्यान्वयन गराउने मुख्य व्यक्ति उनीहरू नै हुन् । छायाङ्कनको तालिका तयार पार्ने, कलाकार र प्राविधिकबीच सम्न्धन गर्ने र दृश्यको तयारी सुनिश्चित गर्नु उनीहरूको जिम्मेवारी हो । यदि निर्देशक चलचित्रको कप्तान हुन् भने सहायक निर्देशकहरू खेलमैदानमा रणनीति कार्यान्वयन गराउने खेलाडी हुन् । हामीले सामान्यता देख्ने 'क्याप ब्याड' देखि 'एक्सन कट' भन्ने निर्देशकसम्मकै मेहनतले एउटा चलचित्रलाई पूर्ण बनाउन मद्दत गर्छ । तर, निर्देशकको चर्चा भए तापनि मुख्य सहायक वा सहायक निर्देशकको विरलै चर्चा हुने गर्छ । 'पर्दा पछाडीका हिरो'का रूपमा चिनिने उनीहरूले मेहनत धेरै र चर्चा कम पाउने गर्छन् । बिगत डेढ दशकदेखि 'क्याप ब्याड' हुँदै मुख्य सहायक निर्देशकसम्म भूमिका निर्वाह गरिसकेका फिरोज खड्काका अनुसार निर्देशक र कलाकारबीचको अन्तको काम सहायक निर्देशकहरूले गर्दछन् । "सहायक निर्देशक रूपमा काम गर्नु महत्त्वपूर्ण हुन्छ । निर्देशकले निर्देशन गर्न सक्थे त्यति नै काम सकिन्छ । तर, निर्देशकको विश्वास जितेर काम गर्न सम्भव छैन । आफ्नो कामसँगै अन्य काममा पनि आफ्नो सहभागिता देखाउन सम्भव छैन, किनकि सहायक निर्देशक भए पनि निर्देशकसँगै सम्पूना रहेर काम गरिरहेका हुन्छौं", मुख्य सहायक निर्देशक खड्काले भने । उनका अनुसार दृश्यको निरन्तरता, एउटा दृश्यमा देखिने सम्पूर्ण सामान र कलाकारको भावको निरन्तरतामा र 'जानो नजानो' चलचित्रमा पढे

सहायक निर्देशकहरूकै हुन्छ । उनले चलचित्र 'भगवान् सबैको' माफत निर्देशक विभागमा कामको सुरुआत गर्नुभएको थियो । त्यसपछि 'गुडबाई काठमाडौं', 'लुट', 'सेतो सूर्य', 'राजगञ्ज' लगायतका लोकप्रिय चलचित्रहरूमा उनले काम गरिसकेका छन् । उनी पछिल्लो समय खोजिने मुख्य सहायक निर्देशकको रूपमा परिचित छन् । प्रायः निर्देशक निश्चल बसेको मुख्य सहायक भएर उनले काम गर्दै आएका छन् । "निर्देशक बसेकोसँगै सुरुआती दिनदेखि नै काम गरेकाले पनि हामी सहज भयौं, उनले पनि विश्वास गरे । त्यसकारण उनका चलचित्रमा मैले मुख्य सहायक निर्देशक भएर काम गरेको छु । राम्रो निर्देशकहरूले काम गर्न पाउँदा हामीले पनि सिक्दै, बुझ्दै आएका छौं । निर्देशक बसाउन सक्छौं", उनले भने । निर्देशन विभागमै रहेर डेढ दशक काम गरिसकेका अर्का निर्देशक हुन् अलिख खड्का । उनले पनि धेरै चलचित्रमा सहायक र मुख्य सहायक निर्देशकका भूमिका निर्वाह गरिसकेका छन् । केही चलचित्रमा निर्देशकले विश्वास गरेर उनलाई दृश्य निर्देशन गर्न पनि प्रेरित गरे । "हामीले निर्देशककै अन्तर्गत रहेर काम गर्छौं । कलाकार र निर्देशकबीचको सहजीकरणसँगै निर्देशककै आँखा भनेर हामीले काम गरिरहेका हुन्छौं । त्यसले हामीलाई काम गर्ने शैलीबारे अवगत गराउनुका साथै कठिनाइसँग पनि जानकार गराउँछ", उनले भने । मुख्य सहायक निर्देशक भएर काम गरिरहेका खड्का बिस्तारै चलचित्र निर्देशनको तयारीमा छन् । तर, आफूलाई चित्त बुझ्दो पटकथा नपाउँदासम्म उनले त्यो आँट गर्न सकेका छैनन् । "मुख्य सहायक निर्देशकका रूपमा हामीले निरन्तर काम पाउँछौं, गर्ने वा नगर्ने हाम्रो निर्णय हुन्छ । तर, निर्देशक बनिसकेपछि हामी पछाडि फर्किन सक्दैनौं, त्यसैले चित्त बुझाउने कथा नपाएसम्म निर्देशन नगरेको हो । प्रस्ताव आएका छन्, तयारी पनि छ । सम्भवतः अर्को वर्ष निर्देशन गर्ने सोचमा छु । तर अहिले केही भन्ने अवस्था छैन", उनले भने । उनी भू मुख्य सहायक निर्देशककै रूपमा काम गरिरहेका फिरोज खड्का पनि पटकथाको खोजीमा छन् । आफूले खोजेजस्तो पटकथा पाएमा आफ्नो निर्देशकको प्रस्तावलाई स्वीकार गर्ने उनको बनाइ छ । उनी दुई भन्ने मुख्य सहायक निर्देशकका रूपमा लामो समय काम गरेका वसन्त अधिकारीले 'जानो नजानो' चलचित्रमा पढे

निर्देशक बने । उनीसँग प्राविधिकका रूपमा काम गरेकोसँगै सम्पूर्ण टोलीको कप्तानी गरेको अनुभव छ । "मुख्य सहायक हुँदै निर्देशक बन्दा चलचित्र भयो हुनुपर्छ । जसले तपाईंको कामलाई आमदर्शकसँगै अन्य निर्मातासम्म पनि पुर्याउँछ । किनकि पहिलो निर्देशकीय चलचित्र पाउन जति सहज हुन्छ, दोस्रो पाउन त्यति नै मुस्किल । फेरि पदपछाडि काम गर्नेहरू पर्दापछाडि आएर आउनु बजारीकरण (मार्केटिङ) पनि धेरै गर्न सक्दैनन् । त्यसैले दोस्रो चलचित्र पाउन मुस्किल हुन्छ", उनले भने । उनले पहिलो चलचित्र निर्देशन गरेको करिब पाँच वर्ष भइसके पनि दोस्रो चलचित्र निर्देशन गर्न सकेका छैनन् । यसमा उनी आफ्नो 'पब्लिक रिलेसन' कारक मान्छन् । "सैले चलचित्रमा काम गर्दा आउनु काममा मात्र केन्द्रित भएर काम गरिरहेँ । आफ्नो सम्बन्ध निर्माता वा अन्यसँग बढाउन नसके जति वर्ष काम गरे पनि निर्देशकका रूपमा प्रस्ताव आउन कठिन नै हुन्छ । त्यसमाथि पहिलो चलचित्रले व्यावसायिक रूपमा सफलता पाउन सकेन भने त दोस्रो चलचित्र निर्देशन गर्न तिमै कठिन हुन्छ", निर्देशक अधिकारीले स्पष्ट गरे । उनले चलचित्रमा ध्वनि, वेशभूषालगायतका विभागमा काम गरेपछि मात्र निर्देशन विभागमा काम गर्ने अवसर पाएका थिए । विदेशतिर चलचित्रमा व्यावसायिक घरानाको लगानी हुने भएकाले निर्देशकहरूले नै आफ्ना सहायक निर्देशकलाई निर्देशकका रूपमा अगाडि ल्याउने चलन छ । तर, नेपालमा भने त्यस्तो परिपाटी नरहेको उनको बनाइ छ । "हामीले छिमेकी देश भारतकै बलिउडको उदाहरण हेर्छौं भने त्यहाँ आगो सहायकलाई निर्देशकका रूपमा अगाडि ल्याएको देखिन्छ । तर, नेपालमा लगानीकर्तासँग 'कर्पोरेट हाउस' विरलै जोडिन्छन् । फलतः आफ्नो गोर्खोको लगानीमा 'रिस्क' लिन केसिले आँट गर्दैनन् । त्यही भएर मुख्य सहायक निर्देशक हुँदै निर्देशक बनेका धेरैले निरन्तरता दिन सकिनसकेका छैनन्", निर्देशक अधिकारीले भने । उनीहरू भै काम गरेर निर्देशक बनेका भए भुजेल, सप्रष्ट शाक्य, मुस्कान डकाललगायतका निर्देशकले आफ्नो पसललाई निरन्तरता दिन कठिनाइको सामना गरिरहेका छन् । त्यसकारण पनि केही सहायक निर्देशकहरू पूर्णरूपमा निर्देशक बन्न तयार देखिएका छैनन् । उनीहरू निर्देशकीय चलचित्र व्यावसायिक रूपमा असफल भएमा चलचित्र निर्देशनसँगै निर्मातालाई रिफाउन्ड गर्ने दबाव हुने बताउँछन् । - राख

जोनिया मोनेट बनिन् पहिलो एआई गायिका

जेनिया मोनेट पहिलो एआई गायिका हुन् जसले बिलबोर्ड रेडियो चार्टमा डेब्यू गरेकी छन् । मोनेटले सन् २०२४ को गमीयामा गीत रिलिज गरेपछि धेरै बिलबोर्ड चार्टमा देखिएकी छन् । उनको प्रबन्धक रोमेल मफीले भने, 'एआईले कलाकारलाई प्रतिस्थापन गर्दैन' र यो पनि यसबाट अब अलग रहेन । बिलबोर्डका अनुसार, जेनिया मोनेट नामक एआई गायिका 'बिलबोर्ड रेडियो चार्ट' मा डेब्यू गर्ने पहिलो एआई गायिका बनेकी छन् । मोनेटले सन् २०२४ को गमीयामा पहिलो पटक गीत रिलिज गरेपछि अहिलेसम्म धेरै बिलबोर्ड चार्टमा देखिएकी छन् । जसमा हट गोसेल सड्स (उनको गीत 'लेट गो, लेट गडको लागि) र हट आर एन्ड बी सड्स चार्ट (उनको गीत 'हाउ वाज आइ सप्रेन्ड टु नो' को लागि) समावेश छन् । यतिबेला उनले, हलवुड मिडियासँग बहु-मिलियन डलरको रेकर्ड सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेकी छन् जसलाई बिलबोर्डले 'अ बिडिङ वार' भनेको छ । हलिउड लामो समयदेखि एआई कलाकारले

मानिसबाट काम खोस्नेकोमा पर्ने असरको बारेमा चिन्तित छ । (एआई अभिनेत्री टिली नोरवुडमाथि हाल भएको विवाद हेर्नुहोस्) तर चिन्ता जितिसकेको चर्को भए पनि, कलामा एआईको प्रयोग बढ्दै गइरहेको छ । इन्टरग्राममा मात्र १ लाख ४६,००० भन्दा बढी फ्लोअर्स भएकी मोनेटले उद्योग सर्वाधिक भएपनि उपभोक्ता यस विचारप्रति खुला छन् भन्ने पुष्टि पनि गर्छ । मोनेटको एप्पल म्युजिक प्रोफाइलमा उनीबारे यस्तो लेखिएको छ, 'केसिया कोल, के मिसेल र मुनी लडको उच्च अभिव्यक्तिपूर्ण, यथार्थवादी समकालीन आरएन्डबी गायिकाको रूपमा प्रस्तुत गरिएको समय व्यक्तित्व हो' भनेर व्याख्या गर्छ । मोनेटलाई मिसिसिपीकी कवि तेलिश निक्की जोन्सले डिजाइन गरेकी थिइन् जसले गीत लेखिन् । मोनेटले सुनोको सहयोगमा प्रस्तुति दिइरहेको देखिन्छ । 'एक जेनेरेटिभ आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स संगीत सिर्जना कार्यक्रम' उनको बायोमा थप लेखिएको छ । मोनेटले अगस्टमा एल्बम "अनफोलेडेड" रिलिज गरिन्, जसमा २४ गीतहरू थिए । मोनेटका प्रतिनिधित्वकारी

गरिएको प्रेस विज्ञप्तिमा एआई गायिकाको "सहज, भावपूर्ण आवाज" र "मानवजस्तै प्रस्तुति" को चर्चा गरिएको छ । तर आफू मोनेटको प्रबन्धक भएको र सीएनएनका भिक्टर क्याक्नेलसँग कुरा गरेको बताउने रोमेल मफीले एआईका गीतले मानव गायक र गीतकारलाई प्रतिस्थापन गर्दैन कुनै उद्देश्य नभएकोमा जोड दिए । 'एआईले कलाकारलाई प्रतिस्थापन गर्दैन । त्यो हाम्रो लक्ष्य होइन । यसले रचनात्मकतालाई घटाउँदैन र मानव अनुभवबाट टाढा लैजान्छ' उनले भने, 'यो एउटा नयाँ चुनौती हो । कोहीले यसलाई अवसरको रूपमा लिएर आत्मसात गर्छन् भने कोही यसप्रति सशक्त हुन्छन् ।' बिलबोर्डले हालै सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार, पछिल्ला केही महिनाहरूमा, कतिमा ६ जना एआई वा एआई-सहायता प्राप्त कलाकारले विभिन्न बिलबोर्डको श्रेणीमा डेब्यू गरेका छन् । बिलबोर्डले उक्त संख्यामा अझै बढी हुनसक्ने बताएको छ । (**बननाइतबन्धन**)

शोभित निर्देशित फिल्म जापानमा पनि प्रदर्शन हुने

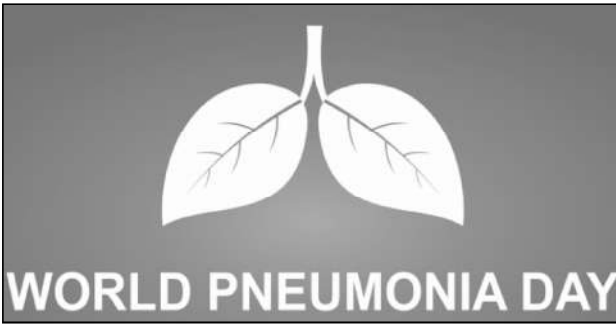

काठमाडौं, आगामी मंसिर २६ गते नेपालभर प्रदर्शनमा आउन लागेको फिल्म 'पीआर' ले जापानमा आफ्नो प्रदर्शन अधिकार बिक्री गरेको छ । जापानमा नेपाली फिल्म वितरण गर्दै आएको युना डिजिटलले 'पीआर' को प्रदर्शन अधिकार खरिद गरेको हो । निर्देशक शोभित बस्नेतका अनुसार, जापानका लागि फिल्म राम्रो रकममा बिक्री भएको छ । उनले तयार देखिएका छैनन् । उनीहरू निर्देशकीय चलचित्र व्यावसायिक रूपमा असफल भएमा चलचित्र निर्देशनसँगै निर्मातालाई रिफाउन्ड गर्ने दबाव हुने बताउँछन् । - राख

भावनात्मक कथामा आधारित भएको पनि विदेशमा रहेका नेपाली दर्शकमाझ फिल्मप्रतिको चासो राम्रो देखिएको छ । उनी फिल्ममा विदेशमा रहेका छोरालाई जीवन र नेपालमा रहेका अभिभावकले उनीहरूप्रति गरेको अपेक्षालाई कथाको केन्द्र बनाइएको बताउँछन् । हालै सार्वजनिक भएको फिल्मको गीत 'टाटा बाइ बाइ' ले पनि सामाजिक सञ्जालमा राम्रो लोकप्रियता पाइरहेको छ । फिल्ममा गीत शाह, गौरी मल्ल, आर.ए. सुरज पौडेल, विनिता कार्की, राजन कुँवर, पूजा

चौधरी, आरमा अधिकारी, मस्तानी, विमला खत्री, गणेश बुढाथोकी, म्याक्स बाबु, कृष्ण थापा, र नवीन घायललगायत कलाकारहरूको अभिनय छ । रविन्द्र खड्का, उत्तम के.सी. र दिव्यपाल कार्की विशेष भूमिकामा देखिनेछन् । रजिज साह र सन्तोष तिवारी प्रस्तुतकर्ता रहेको यस फिल्मका निर्माता लक्ष्मण सापकोटा र प्रदीप दाहाल हुन् । गणेश बुढाथोकीको लेखन तथा बन्ने प्रसादको सम्पादन रहेको यो फिल्मको छायांकन सौरभ सायमी र सौरभ लामाले गरेका हुन् । नेपालमा वितरणको जिम्मा आर.आर. फिल्मले लिएको छ । - **सैतोपाटी**

आज विश्व निमोनिया दिवस मनाइँदै

पाल्पा, कात्तिक २५/आज विश्व निमोनिया दिवस, नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रमको आयोजना गरी मनाइँदै छ । विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले सन् २००९ देखि प्रत्येक वर्ष नोभेम्बर १२ लाई विश्व निमोनिया दिवसको रूपमा मनाउने घोषणा गरेको हो ।

यसको उद्देश्य निमोनियाबारे सर्वसाधारणलाई जानकारी प्रदान गर्नुका साथै निमोनियाबाट बच्ने उपाय, निमोनियाको रोकथाम र उपचारका उपायबारे जनचेतना फैलाउनु रहेको छ । निमोनिया फोक्सोको संक्रमणबाट हुने रोग हो । जसमा फोक्सोका कोषहरू सुनिन्छन् र स्वास प्रवासमा समस्या आउने गर्दछ । नेपालमा बाल मृत्युदर बढाउने प्रमुख रोगका रूपमा देखिएको निमोनिया भाइरस फङ्गस वा व्याक्टेरियाको जुनसुकै संक्रमणबाट पनि हुन सक्छ । निमोनियाले सबै उमेर समूहका व्यक्तिलाई असर गरेपनि

विशेषगरि बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिकलाई बढी असर गर्ने गरेको छ । पाँच वर्षका मुनिका बच्चाहरूलाई बढि देखिने यो रोगले दुई वर्ष मुनिका बच्चाहरूलाई बढी सताउने गरेको पाइन्छ । यो चिसो मौसममा बढी हुने गर्दछ । चिसो मौसममा मानिसलाई सामान्य रुखाकोही लाग्छ । तर, सामान्य रुखाकोही ठानेर हेलचेस्टराई गर्दा रुखाकोही बिग्रेर निमोनिया हुने गर्दछ । जुनसुकै कारणले भए पनि निमोनियाको संक्रमण भएपछि फोक्सोको हावा वैसीहरूमा इन्लेमेशन (सुनिने) हुन्छ । यसरी निमोनिया संक्रमण भएर त्यस्ता हावा वैसीहरू सुनिन थालेपछि बलैमा उपचार भएन भने त्यहाँ पानी वा पीपहरू भरिन थाल्छ । निमोनियाको रोकथाम र उपचारमा विशेष ध्यान पुर्‍याउन विषय स्वास्थ्य संगठन डब्ल्यूएचओले हरेक वर्ष आग्रह गर्दै आएको छ । यसको न्यूनीकरणका लागि

निमोनियाविरुद्धको खोपसहित अरु रोकथामका सुरक्षा अपनाउन आवश्यक छ । बिरामीको अवस्थाअनुसार उपचार हुने भएकाले लक्षणहरू देखिनासाथ अस्पताल जान डाक्टरको सल्लाह छ । नेपालमा बढ्दो धुवाँधुलोका कारण निमोनियाका बिरामी बढ्दै गएको चिकित्सक बताउँछन् । छोकी लाग्ने, बच्चाहरूले छिटोछिटो सास फेर्ने, श्वासप्रश्वासमा समस्या, छाति तथा कोखा दुब्ले निमोनियाका लक्षणहरू हुन् । रुखाकोही बिग्रेर निमोनिया लाग्ने सम्भावना बढी हुने, तथा पोषणको अभाव, वातावरणीय प्रदूषणका कारण नेपालमा निमोनिया हुने गरेको चिकित्सकहरूको भनाई छ । बालबालिकालाई जन्मेदेखि ६ महिनासम्म स्तनपान गराउने, पोषिलो खानेकुरा खावाउने, धुवाँधुलोबाट सुरक्षित राख्ने हो भने निमोनियाबाट बचाउन सकिने चिकित्सकको भनाई छ ।

खेलकुद समाचार

दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद फागुनको पहिलो हप्ता हुने

काठमाडौँ, कात्तिक २५/सरकारले दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता आउँदो फागुनको पहिलो हप्ता आयोजना गर्ने निर्णय गरेको छ ।

मन्त्रिपरिषद्को हिजोको बैठकले आउँदो फागुन १ गतेदेखि ७ गतेसम्म कर्णाली प्रदेशमा दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्न स्वीकृति दिने निर्णय गरेको सरकारका प्रवक्ता समेत रहेका सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री जगदीश खरेलले जानकारी दिए । यस्तै बैठकले प्रतियोगिताका लागि ६३ करोड बजेट छुट्याउने निर्णय गरेको छ । सरकारले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमा प्रतियोगिताका लागि ५४ करोड विनियोजन गरेको थियो । तर, सोमवारको निर्णयसँगै प्रतियोगिताको बजेट ६३ करोड पुगेको छ ।

राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्को गएको बुधवार बसेको बोर्ड बैठकले राष्ट्रिय प्रतियोगिता फागुनको १ देखि ७ गते आयोजना गर्ने निर्णय गरेको थियो । खेलकुदमन्त्री भएर आएपछि पहिलो बोर्ड बैठकबाट बल्कु गुप्ताले दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको निर्णय गराएका थिए । २०७९ सालमा पोखरामा भएको नवौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा कर्णाली प्रदेशले दशौँ राष्ट्रिय खेलकुदको फन्डा लिएको थियो । हरेक दुई वर्षमा हुने भनिएको दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद गएको वर्ष आयोजना हुन सकेन । जेन-जी आन्दोलनपछि खेलकुदमन्त्री बनेका गुप्ताले यस वर्ष राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्ने निर्णय गरेका हुन् ।

वर्गिकृत डिसप्ले

१X५ सहजमा मात्र

वर्गिकृत डिसप्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कपोरैट समाचार

काँग्रेस पाल्पाद्वारा लम्तारीको परिवारलाई आर्थिक सहयोग

पाल्पा, कात्तिक २५/नेपाली काँग्रेस पाल्पाले तानसेन नगरपालिका-१० आमडाँडाका स्वर्गीय डिल बहादुर लम्तारीको परिवारलाई आर्थिक सहयोग गरेको छ ।

काँग्रेसले स्वर्गीय गणेशमान सिंहको १११औँ जन्मजयन्तीको अवसरमा लम्तारीको घरमै पुगेर क्रियाकचर्चाबाट २५ हजार सहयोग गरेको हो । उक्त सहयोग रकम काँग्रेस जिल्ला सभापति हिमालदत्त श्रेष्ठले लम्तारी परिवारलाई हस्तान्तरण गरेका हुन् । रकम हस्तान्तरण गर्दै सभापति श्रेष्ठले कमजोर आर्थिक अवस्था भएको परिवारलाई थोरै भए पनि राहत होस् भनेर तानसेन नगरपालिकाबाट प्राप्त ५ हजार र पार्टीको फर्नाट २० हजार गरी २५ हजार आर्थिक सहयोग गरिएको बताए । उनले काँग्रेस विप्लमा परेकाहरूको साथमा रहेको

समेत बताए । सभापति श्रेष्ठले भने “काँग्रेस केवल राजनीतिक दल मात्र होइन, समाजसेवाको बलियो संस्था पनि हो । दुःखी र विपन्न नागरिकको छेउमा सधैं काँग्रेस रहनेछ । यो सहयोग सँगै औपचारिकता होइन, हाम्रो मानवीय जिम्मेवारी हो ।” स्व.लम्तारी आफ्नै घरमा लडेर घाइते भएका थिए । परिवारका सदस्यका अनुसार घरमा सामान्य काम गर्दै गर्दा हुलेका उनलाई तत्काल अस्पताल पुर्‍याइए पनि उपचारका क्रममा निधन भएको थियो । उनकी श्रीमती, ८ वर्षका छोरा रिदम लम्तारी र ६ वर्षकी छोरी रिदिका लम्तारी रहेका छन् । आर्थिक रूपमा कमजोर परिवारको कमाउने व्यक्ति नै गुमाएपछि कठिन अवस्थामा सामना गर्नुपरेको स्थानीयहरूले बताएका छन् ।

प्राविधिक शिक्षालयलाई...

...शिक्षालयमा हालसम्म छ वर्षको अवधिमा दुई सय ८८ विद्यार्थी भर्ना गर्ने कोटा निर्धारण भए पनि हाल ६५ जना अर्थात् कुल क्षमताको २३ प्रतिशत विद्यार्थी मात्रै भर्ना भएका छन् ।

शिक्षालयमा भर्ना भएपछि २०७७, ७८, ७९ र ८० को शैक्षिक सत्रमा भर्ना भएकामध्ये पनि १८ जनाले बीचमै अध्ययन छोडेका छन् । इस्लामा बहुप्राविधिक शिक्षालय सञ्चालन गर्नको लागि सिटिडिभिटीले एकजना अधिकतमको प्रशिक्षक, दुई जना सहायक प्रशिक्षक, प्रशासन, लेखा, स्टोर र कार्यालय सहयोगी गरी सातजना कर्मचारीको व्यवस्था गरेको छ । गुल्मीका साथसाथै हुम्ला, जुम्ला, मुगु, बाजुरा, जाजरकोट, रुकुम पश्चिम लगायतका ठाउँबाट विद्यार्थी अध्ययनका लागि गुल्मीको शिक्षालय आएका छन् । शिक्षालय प्रमुख

प्रदीपराज पौडेलले विना पूर्वाधार सरकारले भर्ना खोल्दा विद्यार्थी संख्या कम भएको बताउनुभयो । उनले शिक्षालय स्थापना भएको छ वर्षसम्म पनि सामान्य पूर्वाधारसमेत नबन्नु दुखद भएको बताए । “भर्ना हुन आएका कतिपय विद्यार्थी भौगोलिक विकटताका कारण अन्यत्रै जाने गरेका छन् ।” उनले भने, “शिक्षालयमा पढ्ने मात्रै होइन, विद्यार्थीलाई बन्समेत समस्या छ ।” अहिले पनि अधिकांश विद्यार्थी कच्ची घरमा महँगो भाडा तिरेर बस्न बाध्य भएको बताए ।

इस्लामा गाउँपालिका अध्यक्ष भगतसिंह खड्काले विद्यार्थी संख्या बृद्धि गर्नको लागि जुनसुकै ठाउँबाट आएका विद्यार्थीलाई पनि निःशुल्क अध्ययनको व्यवस्था गरेको बताए । पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरी प्राविधिक

शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरेको उहाँको भनाई छ । साथै अहिले संधीय सरकारबाट पूर्वाधार निर्माणको लागि र तीन करोड बजेट विनियोजन भएको पनि उनले बताए ।

शिक्षालय प्रमुख प्रदीपराज पाण्डेका अनुसार भर्ना खुलेको वर्ष २०७७ मा १८, ७८ मा १३, २०७९ सालमा १५ जना विद्यार्थी भर्ना भए । २०८० मा भने दुईजना मात्रै भर्ना हुन आएपछि शिक्षालयले उक्त सेमेस्टरको पठनपाठन नै बन्द गर्‍यो ।

यसपछि विसं २०८१ मा १२ एवं २०८२ को हालसम्म सातजना विद्यार्थी भर्ना भएका छन् । जस्तै शैक्षिक सत्रको भर्ना कार्यक्रम भने चलिरेको छ । विसं २०७६ मा स्थापना भए पनि ०७७ को शैक्षिक सत्रबाट शिक्षालयमा भर्ना खुलेको थियो । -राखव

पर्यटन प्रवर्द्धनमा ...

...डिप्टिफ्ट गर्भनर लायन बालाराम भट्टराईले “लायन्सको सेवा नै हाम्रो पहिचान हो” भन्दै सबै सदस्यलाई थप लायन्सप्रति समर्पित भई समुदायमा योगदान दिन आग्रह गरे । कार्यक्रममा समाजसेवा र मानव कल्याणका क्षेत्रमा

उल्लेखनीय योगदान पुर्‍याएका बुद्धि प्रसाद शर्मा, खेम बहादुर सारु र धर्मराज श्रेष्ठलाई सम्मान समेत गरिएको थियो । बैठकमा डिप्टिफ्टका प्रदाधिकारी, बलब अध्यक्ष तथा सचिवहरू, पूर्व गर्भनरहरू, युवा

लायन्सहरू र देशका विभिन्न जिल्लाबाट आएका प्रतिनिधिहरू गरी ७०० भन्दा बढीको सहभागिता रहेको थियो । डिप्टिफ्ट गर्भनर लायन बालाराम भट्टराईको अध्यक्षतामा बैठक भएको थियो ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जपजन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी .कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका

